

Jerzy Gaul

(Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa)

POLONIKA W ODDZIALE KWATERMISTRZOWSKIM C. I K. NACZELNEJ KOMENDY ARMII W ARCHIWUM WOJNY W WIEDNIU (LUTY–MARZEC 1918)

Program „Odtworzenie pamięci Polski” (Reconstitution of the memory of Poland), rozpoczęty przy poparciu Rady Europy przez Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych w 1998 r.¹ objął swoim zasięgiem liczne archiwa europejskie². Badania prowadzone przez autora od 1998 r. w archiwach austriackich, w których znajdują się materiały archiwalne dotyczące Galicji i Królestwa Polskiego z czasów zaborów 1772–1918, doprowadziły do rejestracji licznych poloników³.

¹ J. Gaul, *Polonika w archiwach austriackich*, „Archeion”, t. 110, 2007–2008, s. 118–120.

² Rezultaty kwerendy autora w archiwach niemieckich, zob. J. Gaul, *Polonika w Bundesarchiv-Militärarchiv we Freiburg*, „Archeion”, t. 104, 2002, s. 227–233; tenże, *Die Polen betreffenden Archivalien im Bundesarchiv-Militärarchiv in Freiburg*, „Der Archivar. Mitteilungsblatt für deutsches Archivwesen”, t. 55, 2002, z. 2, s. 146–148; tenże, *Polonika w Bundesarchiv-Militärarchiv we Freiburg*, „Archeion”, t. 107, 2004, s. 391–397.

³ Kwerendy w archiwach austriackich prowadzone w latach 1998–2012 zostały podsumowane w przewodniku archiwalnym *Polonika w Austriackim Archiwum Państwowym 1772–1918. Polonica im Österreichischen Staatsarchiv 1772–1918*, oprac./verfaßt v. J. Gaul, Warszawa 2003; tenże, *Polonika w archiwach austriackich*, s. 118–142; tenże, *Polonica in österreichischen Archiven*, „Mitteilungen des Österreichischen Staatsarchivs”, t. 53, 2009, s. 417–445. Zob. także J. Gaul, *Polonika z lat 1772–1918 w Krajowym Archiwum Karyntii w Klagenfurcie*, „Archeion”, t. 106, 2003, s. 238–248; tenże, *Polonika z lat 1772–1918 w Archiwum Diecezjalnym w Wiedniu*, „Archeion”, t. 109, 2006, s. 215–226; tenże, *Polonika w zespole Kancelarii Wojskowej Jego Wysokości Cesarza i Króla w Archiwum Wojny w Wiedniu*, „Miscellanea Historico-Archivistica” (dalej: MHA), t. 20, 2013, s. 237–245; tenże, *Akta dotyczące Legionów Polskich i Polskiej Organizacji Wojskowej z lat 1914–1918 w Archiwum Wojny w Wiedniu*, MHA, t. 21, 2014, s. 215–226; tenże, *Franciszek Charwat. Materiały z lat 1914–1918 w Austriackim Archiwum Państwowym w Wiedniu*, MHA, t. 22, 2015, s. 331–346; *Spółeczeństwo polskie w świetle raportów politycznych austro-węgierskiego Generalnego Gubernatorstwa Wojskowego w Polsce 1915–1918. Wybór źródeł*, oprac. J. Gaul, A. Nowak, Warszawa 2015; J. Gaul, *Akta dotyczące budowy państwowości polskiej w okresie lipiec-sierpień 1917 roku w Austriackim Archiwum Państwowym w Wiedniu*, MHA, t. 23, 2016, s. 267–278; tenże, *Polonica w zespole „Urząd Nadzoru Wojennego” w Archiwum Wojny w Wiedniu*, MHA, t. 24, 2017, s. 311–323; tenże, *Polonika w Oddziale Kwatermistrzowskim c. i k. Naczelnej Komendy Armii w Archiwum Wojny w Wiedniu (styczeń-luty*

W trakcie kwerend w 2018 r. w Wiedniu autor przeprowadził m.in. rejestrację poloników w Archiwum Wojny (Kriegsarchiv), w zespole Naczelnej Komendy Armii (Armeeoberkommando — AOK), w podzespole Oddział Kwatermistrzowski (Quartiermeisterabteilung — Qu.Abt.). Oddział Kwatermistrzowski AOK powstał 1 I 1916 r. w wyniku przekształcenia Najwyższej Komendy Etapów (Etappenoberkommando). W jego skład wchodziło kilka grup, w tym Administracja Wojskowa (Militärverwaltung) obszarów okupowanych m.in. w Królestwie Polskim⁴.

W przebadanych 8 kartonach (nr 2514–2521), zawierających dokumenty z 1918 r., zarejestrowano liczne polonika w aktach c. i k. administracji wojskowej w Królestwie Polskim. Problematyka dokumentów prezentowanych w niniejszym artykule jest bardzo zróżnicowana. Zarejestrowane materiały dotyczą spraw wojskowości i państwowości polskiej. Do tych pierwszych należą takie zagadnienia, jak rozwiązanie Polskiego Korpusu Posiłkowego [nr 1, 6, 8, 12, 31, 40, 80], legioniści [49, 68, 70], wspieranie finansowe rodzin internowanych legionistów [5], legioniści internowani w Huszt [39, 51, 53, 64], skarga ministra dla Galicji Juliusza Twardowskiego⁵ dotycząca traktowania byłych legionistów [9], Polska Organizacja Wojskowa [54], korpus Józefa Dowbor-Muśnickiego⁶ [30], korpusy polskie w Rosji i na Ukrainie [30, 81] oraz ich relacje z Radą Regencyjną [45].

Archiwalia dotyczą także c. i k. administracji wojskowej na ziemiach polskich: zmian personalnych [nr 66, 69], stosunków gospodarczych [60], badań naukowych [21], wprowadzenia czasu letniego [23], sądownictwa cywilnego [34], cenzury [37] i prasy [27], urzędu statystycznego [56], dyrektyw politycznych dla Militärgeneralgouvernement Polen (Generalnego Gubernatorstwa Wojskowego w Polsce — MGG) [3, 65], stosunków władz wojskowych z rządem polskim i z ministerstwem spraw zagranicznych w Wiedniu [25], działalności komitetu wspierającego ludność żydowską [38, 76], delegacji c. i k. Zarządu Wojskowego w Warszawie [46], powrotu ludności cywilnej na ziemię Królestwa Polskiego okupowane przez Austro-Węgry [42]. Występują też materiały dotyczące powstającej państwowości ukraińskiej: przekazania administracji Centralnej Radzie i agitacji ukraińskiej w Chełmszczyźnie [10, 61, 71, 75, 77] oraz granicy polsko-ukraińskiej [11].

Podczas kwerendy odnaleziono dokumenty dotyczące sprawy polskiej [nr 55], Rady Regencyjnej [3, 4, 41], przygotowań do wyborów do Rady Stanu [62, 73, 79,

1918), MHA, t. 25, 2018, s. 291–308. Rozpoczęta w 2007 r. współpraca ze Stacją Naukową PAN w Wiedniu zaowocowała publikacjami: J. Gaul, *Polonika w Archiwum Parlamentu w Wiedniu. Archiwum Izby Posłów Rady Państwa 1861–1918. Polonica im Parlamentsarchiv Wien. Archiv des Abgeordnetenhaus des Reichsrats 1861–1918*, Warszawa 2014; tenże, *Józef Piłsudski. Źródła z lat 1914–1918 w Austriackim Archiwum Państwowym w Wiedniu*, t. 1: *Archiwum Wojny. Quellen von 1914–1918 im Österreichischen Staatsarchiv in Wien*, Bd. 1: *Kriegsarchiv*, Warszawa 2015; t. 2: *Ogólne Archiwum Administracji, Archiwum Domu, Dworu i Państwa*, Bd. 2: *Allgemeines Verwaltungsarchiv, Haus-, Hof- und Staatsarchiv*, Warszawa 2017.

⁴ *Inventar des Kriegsarchivs Wien*, Wien 1953, s. 9–11. Zob. *Polonika w Austriackim Archiwum Państwowym 1772–1918*, s. 110–111.

⁵ Juliusz Twardowski (1874–1945), brat Kazimierza, dr praw, polityk, urzędnik w austriackim ministerstwie robót publicznych, był kierownikiem ministerstwa dla Galicji w rządzie Ernsta Seidlera (23 VI 1917 — 25 VII 1918).

⁶ Józef Dowbor-Muśnicki (1867–1937), generał armii rosyjskiej, od sierpnia 1917 r. dowódca I Korpusu Polskiego na Białorusi, od 25 I 1918 r. toczył walki z bolszewikami, w maju 1918 r. sprzeciwił się próbom rozbrojenia Korpusu przez Niemców.

83], przekazywania państwu polskiemu oddelegowanych urzędników [63, 67] i różnych działów administracji: sądownictwa cywilnego [8], spraw karnych [13], finansów [15, 47, 52], spraw gospodarczych [24, 26, 57, 74], spraw loterii [14, 15], odbudowy Galicji wschodniej i konfiskowanych dzwonów kościelnych [22], prac rolniczych w Galicji [20, 58, 59, 61], nastrojów wśród ludności [2, 17, 35], osób internowanych [19] oraz artykułów prasowych dotyczących sprawy polskiej [7].

W dokumentach pojawiają się nazwiska tak znanych osobistości, jak regenci Aleksander Kakowski⁷ [nr 73], Zdzisław Lubomirski⁸ [73], Józef Ostrowski⁹ [73], a także biskup żytomierski Ignacy Dubowski [48], minister spraw zagranicznych Austro-Węgier Ottokar Czernin¹⁰ [6, 41, 78], gen. Józef Dowbor-Muśnicki [30], gen. Franciszek Kleeberg¹¹ [15], Stanisław Kot¹² [29], Jan Konopka¹³ [43], późniejszy premier Jędrzej Moraczewski¹⁴ [33], Jerzy hr. Mycielski¹⁵ [51], jezuita

⁷ Aleksander Kakowski (1862–1938), od 1885 r. dr prawa kanonicznego, 30 V 1886 r. otrzymał święcenia, od 1910 r. rektor katolickiej Akademii Duchownej w Petersburgu, w latach 1913–1938 arcybiskup metropolita warszawski, od 1916 r. prymas Królestwa Polskiego, w latach I wojny światowej związany z Międzypartyjnym Kołem Politycznym, od 28 X 1917 do 14 XI 1918 r. członek Rady Regencyjnej. A. Kakowski, *Z niewoli do niepodległości. Pamiętniki*, red. i oprac. T. Krawczak, R. Świętek, Kraków 2000.

⁸ Zdzisław ks. Lubomirski (1865–1943), konserwatysta, od 1908 r. prezes Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności, w latach 1914–1916 przewodniczący Komitetu Obywatelskiego miasta Warszawy, członek Stronnictwa Polityki Realnej, od sierpnia 1915 do 1917 r. prezydent Warszawy, od 28 X 1917 do 14 XI 1918 r. członek Rady Regencyjnej.

⁹ Józef Ostrowski (1850–1923), prawnik, właściciel ziemski, działacz społeczny i polityczny, członek Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, konserwatysta, współzałożyciel i członek Stronnictwa Polityki Realnej (1905–1917), w latach 1906–1910 członek rosyjskiej Rady Państwa, od 1916 r. w Międzypartyjnym Kole Politycznym, od 27 X 1917 do 14 XI 1918 członek Rady Regencyjnej.

¹⁰ Ottokar Czernin von und zu Chudenitz (1872–1932), hrabia, dyplomata austro-węgierski, od maja 1913 do sierpnia 1916 r. poseł w Rumunii, od 22 XII 1916 do 14 IV 1918 r. minister spraw zagranicznych Austro-Węgier, współtwórca pokoju brzeskiego z Ukrainą i Rosją (lutymarzec 1918); podał się do dymisji po ujawnieniu tajnych rokowań z Francją.

¹¹ Franciszek Kleeberg (1888–1941), oficer armii austro-węgierskiej, po wybuchu I wojny światowej walczył na froncie serbskim i w Karpatach, od 8 V 1915 r. w Legionach, w sztabie II Brygady, od 16 VI 1915 do 8 V 1916 r. oficer sztabu i zastępca szefa sztabu Komendy Legionów, później w sztabie III Brygady, od lipca 1917 r. w Polskiej Sile Zbrojnej (Polnische Werhrmacht), po przeniesieniu w maju 1918 r. do armii austro-węgierskiej walczył na froncie włoskim.

¹² Stanisław Kot (1885–1975), historyk, w latach 1914–1917 szef Biura Prasowego Departamentu Wojskowego Naczelnego Komitetu Narodowego (NKN), współpracownik Władysława Sikorskiego.

¹³ Jan Konopka (1855–1948), baron, ziemianin, w latach 1908–1918 poseł do Sejmu Krajowego, od 14 I 1917 r. austro-węgierski komisarz rządowy przy Tymczasowej Radzie Stanu.

¹⁴ Jędrzej Moraczewski (1870–1944), inżynier, nadkomisarz budownictwa kolejowego w Stryżu, działacz Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej Galicji i Śląska (PPSD), w latach 1907–1918 poseł do parlamentu wiedeńskiego, po wybuchu I wojny światowej walczył w oddziale strzelców Piłsudskiego, 1. p.p. i I Brygadzie Legionów Polskich, od 8 XII 1914 do grudnia 1915 r. przydzielony do NKN przez Komendę Legionów Polskich, od 15 XII 1915 r. w sztabie I Brygady, później przeniesiony do kompanii saperów; 21 V 1917 r. aresztowany przez Niemców, 20 VIII 1917 r. wydalony z Legionów; był członkiem Konwentu Organizacji A; 28 X 1918 r. wszedł do prezydium Polskiej Komisji Likwidacyjnej (PKL) w Krakowie; zob. I. Florczak, *Jędrzej Moraczewski. Socjalista, poseł, legionista. Z autonomicznej Galicji do niepodległej Polski*, Łódź 2009.

¹⁵ Jerzy hr. Mycielski (1856–1928), historyk sztuki, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, kolekcjoner sztuki, po wybuchu I wojny światowej wspierał NKN i Legiony Polskie. 31 V 1917 r. został powołany do austriackiej Izby Panów.

Jan Pawelski¹⁶ [51], gen. Tadeusz Rozwadowski¹⁷ [36], premier Jan Steczkowski¹⁸ [78, 82], gen. Stanisław Szeptycki¹⁹ [32], minister dla Galicji Juliusz Twardowski [9] i Alfred Wysocki²⁰ [69].

POLONIKA

Kriegsarchiv

Armeeoberkommando, Quartiermeisterabteilung

Karton 2514 (Militär Verwaltungsakten 1918; MV Nr. 307435–308000)²¹

[1]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 397519/P, Auflösung des poln. Hilfskorps — Verständigung der Armeen, 26.2.1918 [porozumienie armii w sprawie rozwiązania Polskiego Korpusu Posiłkowego].

[2]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307527/P, 26.2.1918.

Der Delegierte der k.u.k. Militär Verwaltung (MV) Polen, Nr. 68 res, Situation, Warschau [sytuacja w Warszawie].

¹⁶ Jan Pawelski (1868–1944), ksiądz, w 1884 r. wstąpił do zakonu jezuitów, redaktor pism zakonnych, współpracował z czasopismem „Przegląd Powszechny”, a w latach 1902–1912 był jego redaktorem, w okresie I wojny światowej działał w Komitecie Opieki nad Jeńcami (z armii rosyjskiej).

¹⁷ Tadeusz Rozwadowski (1866–1928), baron, generał armii austro-węgierskiej, od września 1905 do 1 XI 1907 r. attaché w Bukareszcie, od I X 1912 do 1 VIII 1914 r. dowódca 12. brygady artylerii w Krakowie, w 1915 r. dowódca artylerii IX korpusu w bitwie pod Gorlicami (2–5 V 1915), od 25 V 1915 do 1 III 1916 r. dowódca 43. DP i dowódca artylerii 1. Armii; 1 III 1916 r. przeszedł w stan spoczynku, od października do listopada 1918 r. szef sztabu Wojska Polskiego przy Radzie Regencyjnej.

¹⁸ Jan Kanty Steczkowski (1862–1929), ekonomista, konserwatysta, dyrektor Banku Krajowego Galicji, w latach 1917–1918 minister skarbu w rządzie Jana Kucharzewskiego, od 4 IV do 5 IX 1918 r. premier rządu Rady Regencyjnej.

¹⁹ Stanisław hr. Szeptycki (1867–1950), oficer armii austro-węgierskiej, od 19 II 1904 do 31 X 1905 r. attaché wojskowy w Mandżurii, od 1 VII 1912 r. attaché wojskowy we Włoszech, po wybuchu I wojny światowej powołany do Oddziału Operacyjnego AOK, od 14 X 1915 do lipca 1916 r. dowódca XXX brygady artylerii polowej, od 15 VII 1916 r. dowódca III Brygady Legionów Polskich, od 14 XI 1916 do 24 IV 1917 r. komendant Polskiego Korpusu Posiłkowego, od 24 IV 1917 do 19 II 1918 r. generalny gubernator wojskowy w Lublinie; po pokoju brzeskim podał się do dymisji, został przeniesiony na front włoski.

²⁰ Alfred Wysocki (1873–1961), dr praw, dyplomata, poseł do parlamentu wiedeńskiego, urzędnik Namiestnictwa we Lwowie, później radca sekcyny austriackiego Prezydium Rady Ministrów, gdzie jednym z jego obowiązków było codzienne sporządzanie krótkiego raportu polityczno-prasowego dla cesarza; od lipca 1916 r. szef Biura Prasowego, w latach 1917–1918 naczelnik wydziału w Krajowym Komisariacie Cywilnym w Lublinie.

²¹ Sygn. AT–OeStA/KA FA AOK Qu.Abt Akten 2514.

[3]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307562/P, Polnisches Staatsgebiet, Haltung des Regentschaftsrates, 27.2.1918 [stanowisko Rady Regencyjnej w sprawie obszaru państwa polskiego].

Beilage [załącznik].

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307562/1/P, Politische Direktiven für die Militärverwaltung Polens, 27.2.1918 [dyrektywy polityczne dla zarządu wojskowego w Polsce].

Beilage [załącznik].

Der Vertreter des k.u.k. M.d.Ä. beim k.u.k. AOK, Nr. 27118, Politische Direktiven für die Militärverwaltung Polens, Geheim, Baden, 25.2.1918 [dyrektywy polityczne dla zarządu wojskowego w Polsce].

[4]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307601/P, 27.2.1918. [Ablösung poln. Hilfskorps-Mitteilung an RR.] [powiadomienie Rady Regencyjnej o rozwiązaniu Polskiego Korpusu Posiłkowego].

[5]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307649/P, Unterstützung Familien von internierten Legionären, 28.2.1918 [wsparcie rodzin internowanych legionistów].

[6]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307661/P, 28.2.1918.

Telephondepesche Graf Czernin an Herrn von Storck²², Wien, 26.2.1918. Vorgänge im polnischen Hilfskorps, 26.2.1918 [wydarzenia w Polskim Korpusie Posiłkowym].

[7]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307680/P, 28.2.1918.

K.u.k. M.d.Ä, Nr. 13192/16, Der Balkan als polnisches Absatzgebiet, Wien, 23.2.1918. [Bałkany jako polski rynek zbytu, artykuł w „Deutsche Lodzer Zeitung” z 31 I 1918].

[8]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 307687/P, Angehörige des poln. Hilfskorps — Enthebung für poln. Justizdienst, 28.2.1918 [zwolnienie członków Polskiego Korpusu Posiłkowego do polskiej służby sądowniczej].

²² Wilhelm von Storck (1868–1928), por. rezerwy, od 1894 r. urzędnik austro-węgierskiego MSZ, od 29 VII do 22 VIII 1914 r. przydzielony do Komendy Operacyjnej (OK. Balkanstreitkräfte); od 21 VII 1915 do 15 I 1916 r. przedstawiciel MSZ w Belgradzie, od lutego do października 1917 r. przedstawiciel MSZ przy AOK; od 17 X do 14 XI 1917 r. oficer ordynansowy przy dowództwie 1. DP.

[9]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307722/P, Beschwerden des Min. v. Twardowski über Behandlung der ehem. Legionäre, 1.3.1918 [skarga ministra dla Galicji Juliusza Twardowskiego w sprawie traktowania byłych legionistów].

[10]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307725/P, Cholmerland, Übergabe der Verwaltung an die ukrainische Zentralrada; Entsendung eines Kommissärs der Zentralrada nach Cholm. 1.3.1918 [Chełmszczyzna, przekazanie administracji ukraińskiej Radzie Centralnej; wysłanie komisarza Rady Centralnej do Chełma].

[11]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307726/P, 1.3.1918.

Der Vertreter des k.u.k. M.d.Ä. beim k.u.k. AOK, Nr. 27228, Baden, 28.2.1918. Abgrenzung von Polen gegen die Ukraina [rozgraniczenie Polski od Ukrainy].

[12]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 307828/P, 2.3.1918.

K.u.k. MGG in Polen, PW Präs. Nr. 2677/II/18, Auflösung des polnischen Hilfskorps; Durchführung der Auflösung der Formation desselben im Bereiche des MGGs, Verschluss, Zur eigenhändigen Eröffnung durch den Kommandant, Lublin, 26.2.1918 [rozwiązanie Polskiego Korpusu Posiłkowego; przeprowadzenie rozwiązania formacji na obszarze MGG].

[13]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307830/P, Strafgesetz, Strafprozessordnung, Abänderung durch den polnischen Staatsrat, 2.3.1918 [zmiany wprowadzone przez polską Radę Stanu w kodeksie karnym i w postępowaniu karnym].

Der Delegierte der k.u.k. Militärverwaltung, Nr. 434/18. Dekret des RR betr. den authentischen Text des St.G. und der St.P.O. sowie betr. die Änderung einzelner Bestimmungen dieser Gesetze, Warschau, 27.2.1918 [Dekret Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego w sprawie oryginalnego tekstu kodeksu karnego i ustawy postępowania karnego oraz niektórych zmian w tych ustawach].

Abschrift [odpis].

Prezydium Rady Ministerów, Nr. 381/18, Warszawa, 25 lutego 1918 r. Jego Ekscelencja c. i k. Jeneralny Gubernator Wojskowy w Lublinie.

Abschrift [odpis].

Dekret Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego w przedmiocie oryginalnego tekstu kodeksu karnego i ustawy postępowania karnego, tudzież niektórych zmian w tychże ustawach.

[14]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307839/P, Polnisches Staatswesen, Finanzwesen, Antrag auf Übergabe des Lotteriewesens; Legislative Verfügungen des polnischen Staates, Einspruchsrecht, Allerhöchste Ermächtigung, 2.3.1918

[państwowość polska, finanse, wniosek o przekazanie spraw loterii; legislacyjne rozporządzenia państwa polskiego, prawo sprzeciwu, najwyższe upoważnienie].

Beilage [załącznik].

K.u.k. MGG in Polen, BZCh Nr. 490/18. Lotteriegesezt. Gesetz-Entwurf d. poln. Finanzministeriums, Lublin, 26.2.1918 [projekt ustawy polskiego ministerstwa finansów dotyczący ustawy loteryjnej].

Tymczasowa Rada Stanu Królestwa Polskiego, Ministerstwo Skarbu, Warszawa, 31.1.1918, Nr. 354 JK, Przekazanie spraw loteryjnych na obszarze Królestwa Polskiego Ministerstwu Skarbu.

Załącznik do L. 354/18. Rozporządzenie w sprawie loterii.

[15]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 307893/P, Hptm. Zug[eteilte] dem Gtsbs. Kleeberg Franz — Anforderung beim GG. Warschau, 8.3.1918 [kapitan przydzielony do Sztabu Generalnego, Franciszek Kleeberg — wniosek do gubernatora warszawskiego].

[16]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307906/P. Finanzielle Fundierung des polnischen Staates; Aufwand für die Förderbahnen, 3.3.1918 [wyposażenie w środki finansowe państwa polskiego; nakłady na kolejki przewozowe].

Beilage [załącznik].

K.u.k. Kriegsministerium, Abt. 15/B Nr. 860, Übergabe der Finanzverwaltung in MGG Lublin an den polnischen Staat. Zusammenstellung des Aufwandes für die Bahnen u. die Besatzung. Abschrift, Wien, 28.2.1918 [przekazanie państwu polskiemu administracji finansowej w MGG w Lublinie; zestawienie wydatków na koleje i ich personel; odpis].

[17]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307917/P, 3.3.1918.

K.u.k. Militärkommando Krakau, Generalstabschef, Na. Nr. 1290 res. Stimmung in der Bevölkerung, 27.2.1918 [nastroje wśród ludności].

[18]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 307983/P, Verkehr der Okkupationsbehörden mit der polnischen Regierung, 4.3.1918 [korespondencja władz okupacyjnych z rządem polskim].

Beilage [załącznik].

Der Vertreter des k.u.k. M.d.Ä. b. k.u.k. AOK, Nr. 27423, Verkehr der k.u.k. Okkupationsbehörden mit der polnischen Regierung. Zu MV Nr. 307562/P vom 2. Mts, Baden, 4.3.1918 [korespondencja władz okupacyjnych z rządem polskim].

[19]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 308000/P, 4.3.1918. Politisch bedenkliche Personen in Polen; Internierung im Hinterlande [internowanie na terenie Austro-Węgier osób podejrzanych politycznie z Królestwa Polskiego].

**Karton 2515 (Militär Verwaltungsakten 1918;
MV Nr. 308001–308500)²³**

[20]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308267/P, Ackerbauministerium wegen Lastautobeistellungen für Frühjahrsanbau Galiziens, 9.3.1918 [ministerstwo rolnictwa w sprawie dostarczenia samochodów ciężarowych w czasie wiosennych upraw w Galicji].

[21]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308375/P, Delegierte des wissenschaftlichen Komitees bei den MGGs, ferner Schaffung einer Organisation zur wissenschaftlichen Erforschung der okkupierten Gebiete, 13.4.1918 [delegat komitetu naukowego przy MGG oraz utworzenie organizacji do naukowego badania obszaru okupacyjnego].

[22]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 308376/P, Reservierung der in Galizien abgenommen Glocken in den Fabriken, 13.3.1918 [zamówienia z fabryk dzwonów zarekwirowanych w Galicji].

[23]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 308425/P, Sommerzeit für das Jahr 1918. Einführung in den Okkupationsgebieten in Polen, Serbien, Italien, sowie in Montenegro und Albanien [wprowadzenie czasu letniego w 1918 r. na obszarach okupowanych w Polsce, Serbii, we Włoszech, w Czarnogórze i w Albanii].

**Karton 2516 (Militär Verwaltungsakten 1918;
MV Nr. 308501–390000)²⁴**

[24]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308544/P, Schutz polnischer Arbeiter in der Monarchie; Antrag des provisorischen Staatsrates, 5.3.1918 [wniosek Tymczasowej Rady Stanu w sprawie ochrony robotników polskich w monarchii].

[25]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308615/P, Verhältnis des MGG Lublin zum k.u.k. M.d.Ä., 6.3.1918 [stosunek MGG w Lublinie do c. i. k. MSZ].

[26]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308692/P, Einstellung der Tätigkeit des Landwirtschaftsrates und der polnischen landwirtschaftlichen Zentralen, 8.3.1918 [zawieszenie działalności Rady Rolniczej i polskich central rolniczych].

²³ Sygn. AT–OeStA/KA FA AOK Qu.Abt Akten 2515.

²⁴ Sygn. AT–OeStA/KA FA AOK Qu.Abt Akten 2516.

[27]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 308716/P, Öster. feindliche Artikel in der Presse des GG Warschau. Bericht des MGG Lublin, 7.3.1918 [raport MGG w Lublinie w sprawie wrogich Austrii artykułów zamieszczanych w prasie gubernatorstwa warszawskiego].

[28]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 308718/P, 7.3.1918.

K.u.k. MGG in Lublin, Zivillandeskommissariat, Nr. 105529/18, Statistische Ausweise betr. das öffentl. Volks- und Mittelschulwesen, Lublin, 28.2.1918 [wykazy statystyczne dotyczące publicznego szkolnictwa ludowego i średniego].

[29]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 3088786/P, Dr. Kot, Redakteur in Krakau — Internierung, Einsprache d. M.d.Ä., 8.3.1918 [sprzeciw c. i k. MSZ w sprawie internowania Stanisława Kota, redaktora z Krakowa].

[30]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308790/P, 8.3.1918.

Der Delegierte der k.u.k. MV Polen, Nr. 87 res, Poln. Korps des Gen. Dowbor-Muśnicki, Warschau, 6.3.1918 [polski korpus gen. Dowbor-Muśnickiego]. „Deutsche Warschauer Zeitung”, Nr. 64, 6.3.1918.

[31]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308821/P, 9.3.1918.

K.k. Min. f. Lv., Präs. Nr. 5600/II, Polnisches Hilfskorps, Durchführungsbestimmungen für die Auflösung, Wien, 6.3.1918 [postanowienia wykonawcze dla rozwiązania Polskiego Korpusu Posiłkowego].

[32]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308834/P, Vormerkblätter für die Qualifikationsbeschreibung des GM Stanislaus Szeptycki, gew. Militärgouverneur in Lublin, Versendung, 9.3.1918 [wysyłka dokumentów dla opisanja kwalifikacji gen. majora Stanisława Szeptyckiego, byłego gubernatora wojskowego w Lublinie].

[33]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308857/P, Leg. Hptm. Krzaczyński²⁵ — Interpellation des RR. A. Moraczewski und Genossen, 9.3.1918 [inter-

²⁵ Stanisław Krzaczyński (1886–1920), po wybuchu I wojny światowej wstąpił do Legionów Polskich, oficer 2 p.p., brał udział w kampanii karpackiej, ranny 16 II 1915 r. w bitwie pod Solotwina, w maju 1915 r. awansowany na kapitana, od grudnia 1916 r. oficer placu (Platzkommando) w Krakowie, 2 V 1917 r. przeniesiony do Sądu Polowego Komendy Legionów Polskich (KLP) w Warszawie, od 11 VI 1917 r. referent w Oddziale „Polska Siła Zbrojna”, 15 VIII 1917 r. zwolniony z Legionów, w 1918 r. został prezesem zarządu Zrzeszenia b. Wojskowych Polskich; 10 XI 1918 r. witał na dworcu kolejowym w Warszawie Józefa Piłsudskiego powracającego z Magdeburga.

pelacja Jędrzeja Moraczewskiego i innych posłów do Rady Państwa w Wiedniu w sprawie Stanisława Krzaczyńskiego, kapitana Legionów Polskich].

Beilage [załącznik].

K.k. Ministerium für Landesverteidigung, Anfrage des Abgeordneten Ing. Jędrzej Moraczewski [zapytanie posła do Rady Państwa inż. Jędrzeja Moraczewskiego].

[34]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308852/P, Ziviljustizpflege im MGG Lublin. Zusammenfassende Darstellung, 9.3.1918 [podsumowujące omówienie sprawowania sądownictwa cywilnego w MGG w Lublinie].

[35]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308871/P, 9.3.1918.

Der Delegierte der k.u.k. MV Polen, Nr. 89 res, Situation, Warschau, 6.3.1918 [sytuacja w Warszawie].

[36]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308873/P, Fmlt. v. Rozwadowski, Beschwerde des GG Warschau, 9.3.1918 [skarga gubernatorstwa warszawskiego na marszałka polnego porucznika²⁶ Tadeusza Rozwadowskiego].

[37]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308879/P, Zensurerleichterungen im MGG Polen, 9.3.1918 [złagodzenie cenzury w Generalnym Gubernatorstwie w Lublinie].

[38]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308886/P, Holländisches Komitee für Verteilung amerikanischer Gelder an jüdische Bevölkerung in Polen, 9.3.1918 [holenderski komitet dla rozdziału funduszy amerykańskich dla ludności żydowskiej w Polsce]²⁷.

[39]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308892/P, Misstände bei den ehem. p. Legionären in Huszt, schriftl. Bericht Fml Kanik²⁸, 9.3.1918 [pisemny raport marszałka polnego porucznika Franza Kanika dotyczący nadużyć popełnionych przez polskich legionistów w obozie w Huszt].

[40]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308911/P, Poln. Staatsangeh. des ehem. Poln. Hilskorps. Abschub n. Warschau, 10.3.1918 [ewakuacja do

²⁶ Ranga generalska — odpowiednik generała porucznika lub generała dywizji.

²⁷ Zob. niżej, nr 76.

²⁸ Franz Kanik (1863–1931), gen. armii austro-węgierskiej, w latach 1917–1918 inspektor c. i k. żandarmerii.

Warszawy byłych żołnierzy Polskiego Korpusu Posiłkowego polskiej przynależności państwowej].

[41]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 308939/P, Verkehr mit dem polnischen Regentschaftsrate; Direktiven für Staathaltereirat von Iszkowski²⁹, 10.3.1918 [kontakty z polską Radą Regencyjną; dyrektywy dla radcy namiestnictwa Stefana Iszkowskiego].

Telephondepesche Graf Czernin an Herrn von Storck, Wien, 9.3.1918, um 10 h 30 a.m.

[42]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 308942/P, Morawski Thaddäus Ritter von³⁰, samt Familie: Rückkehr aus Kiew in das k.u.k. Okkupationsgebiet, 3, 1918 [Powrót Tadeusza Morawskiego i jego rodziny z Kijowa do austro-węgierskiej strefy okupacyjnej].

[43]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes. MV Nr. 308958/P, Frh. v. Konopka — Offener Befehl, 10.3.1918 [rozkaz podróży dla barona Jana Konopki].

**Karton 2017 (Militär Verwaltungsakten 1918;
MV Nr. 309001–309595)³¹**

[44]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 309537/P, Heimgekehrte poln. Legionäre — weitere Behandlung, 11.3.1918 [dalsze postępowanie wobec legionistów polskich powracających do kraju].

**Karton 2518 (Militär Verwaltungsakten 1918;
MV Nr. 309596–310222)³²**

[45]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 309609/P, 12.3.1918.

Der Delegierte der MV Polen, Nr. 93 Res, Schreiben des Regentschaftsrates an das poln. Korps in Russland [pismo Rady Regencyjnej do korpusu polskiego w Rosji], „Monitor Polski”, Nr. 19 v. 9.3.1918.

²⁹ Stefan Iszkowski (1880–1969), dr praw, urzędnik austriacki, w latach 1915–1916 referent polityczny MGG w Lublinie, od 14 I 1917 r. zastępca austro-węgierskiego komisarza rządowego przy Tymczasowej Radzie Stanu, w 1918 r. delegat w Warszawie c. i k. Zarządu Wojskowego w Polsce.

³⁰ Tadeusz Morawski — brak bliższych danych.

³¹ Sygn. AT-OeStA/KA FA AOK Qu.Ab. Akten 2517.

³² Sygn. AT-OeStA/KA FA AOK Qu.Ab. Akten 2518.

[46]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 309733/P, Militärverwaltungsdelegation Warschau; Ministerialsekretär Konstantin Ritter von Rozwadowski, 14.3.1918. Qualifikationsblatt Nr. 3 (27.3.1917–6.3.1918.) [delegacja c. i k. Zarządu Wojskowego w Warszawie; radca ministerialny Konstanty Rozwadowski³³, arkuusz kwalifikacji].

[47]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 309752/P, Polnisches Staatswesen, Übergabe der Finanzverwaltung, 12.3.1918 [państwowość polska — przekazanie administracji finansowej].

Der Vertreter des M.d.Ä. beim k.u.k. AOK, Nr. 27668, Zur Frage der finanziellen Fundierung der polnischen Verwaltung, Baden, 12.3.1918 [w sprawie finansowego wsparcia administracji polskiej].

Abschrift einer Verbalnote der kaiserlich deutsche Botschaft, de dato Wien, 23. Februar 1918, A. 489 [odpis noty werbalnej cesarsko-niemieckiej ambasady w Wiedniu].

[48]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 309763/P, Bischof von Żytomierz [Ignacy Dubowski³⁴], Jurisdiktion, 14.3.1918 [jurysdykcja biskupa (Ignacego Dubowskiego) w diecezji żytomierskiej (od 15 II 1917 r.)].

[49]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 309789/P, Legionäre poln. und öst. ung. Staatsangeh. Austausch, 15.3.1918 [wymiana legionistów polskiej i austro-węgierskiej przynależności państwowej].

[50]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 309825/P, Masse, Gewichte und Eichwesen: Überlassung an die polnische Staatsgewalt, 19.3.1918 [przekazanie polskim władzom państwowym spraw miar i wag].

[51]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 309905/P, Graf Mycielski und Pater Pawelski — Besuch d. Lagers Huszt, 16.3.1918 [odwiedziny Jerzego hr. Mycielskiego i jezuity o. Jana Pawelskiego w obozie w Huszt].

³³ Konstanty Rozwadowski (1875–1964), prawnik i ekonomista, urzędnik w namiestnictwie galicyjskim, radca ministerialny w ministerstwie robót publicznych w Wiedniu; w 1918 r. członek delegacji c. i k. Zarządu Wojskowego w Warszawie, dyplomata polski.

³⁴ Ignacy Dubowski (1874–1953), ksiądz rzymskokatolicki, 16 X 1916 r. prekonizowany na biskupa łuckiego i żytomierskiego oraz administratora apostolskiego diecezji kamienieckiej; rządy w diecezji żytomierskiej objął 15 II 1917 r., a w diecezji łuckiej 17 IX 1919 r. W 1918 r. organizował administrację kościelną w reaktywowanej diecezji kamienieckiej. W 1925 r. zrezygnował z rządów w tych diecezjach i przeniósł swą rezydencję do Rzymu.

[52]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 309927/P, Finanzbeamte, Überlassung an die polnische Regierung, 17.3.1918 [skierowanie do dyspozycji rządu polskiego urzędników finansowych].

[53]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 309943/P, „Naprzód” Artikel über Leg. in Huszt — Richtigstellung, 17.3.1918 [sprostowanie dotyczące artykułu zamieszczonego w gazecie „Naprzód” o legionistach przebywających w obozie w Huszt].

K.u.k. Pressereferat des MGG Lublin, Presseschau, Nr. 342, vom 9. bis 11. März 1918 [przegląd prasowy].

[54]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 309947/P, Angehörige der geh. Vereine im MGG Polen — Behandlung, 17.3.1918 [traktowanie członków Polskiej Organizacji Wojskowej (POW) w generalnym gubernatorstwie lubelskim].

Geheime polnische Militärorganisation — Behandlung [traktowanie tajnej Polskiej Organizacji Wojskowej].

[55]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 309956/P, 17.3.1918.

Lösung der polnischen Frage. Denkschrift „Das Interesse Oberschlesiens an der Zukunft Polens” — Handelskammer in Oppeln, Juli 1917 [rozwiązanie sprawy polskiej, memoriał „Interes Górnośląska w przyszłej Polsce”, Izba Handlowa w Opolu, lipiec 1917].

[56]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 309994/P, Statistisches Amt Lublin — Überprüfung dessen Tätigkeit, 17.3.1918 [sprawdzanie działalności urzędu statystycznego w Lublinie].

[57]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 310106/P, Beschlagnahme von Holzvorräten und des Sägewerks Sielec-Bienków des Grafen Badeni³⁵, 26.3.1918 [rekwizycja zapasów drewna i tartaku Sielec-Bienków Ludwika hr. Badeniego].

**Karton 2519 (Militär Verwaltungsakten 1918;
MV Nr. 310233 –310668)³⁶**

[58]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 310260/P, Bitte des Komitees der galizischen Landwirtschaftsgesellschaften um Überlassung von Truppen zu landw.

³⁵ Ludwik hr. Badeni (1873–1916), właściciel ziemski, dyplomata w służbie austro-węgierskiej, m.in. w Brukseli.

³⁶ Sygn. AT-OeStA/KA FA AOK Qu.Abt Akten 2519.

Arbeiten in Ostgalizien, 23.3.1918 [prośba komitetu galicyjskich towarzystw rolniczych o pozostawienie wojska do prac rolniczych w Galicji Wschodniej].

[59]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 310378/P, Anbauaktion auf Staatskosten für wiederbesetzte Bezirke Ostgaliziens, 23.3.1918 [akcja upraw rolnych na koszt państwa w ponownie zajętych powiatach w Galicji Wschodniej].

[60]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 310668/P, 20.3.1918.

K.u.k. MGG in Polen, WS. Präs. 4095/18, Monatsbericht der Wirtschaftssektion pro Februar 1918, Lublin, 15.3.1918 [raport Sekcji Gospodarczej za miesiąc luty 1918 r.].

**Karton 2520 (Militär Verwaltungsakten 1918;
MV Nr. 310669–311238)³⁷**

[61]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 310672/P, Cholmerland, Übergabe der Verwaltung an die ukrainische Zentralrada; Entsendung eines Kommissärs der Zentralrada nach Cholm; Notiz des Telegraphenkorrespondenzbureaus, 20.2.1918 [Chełmszczyzna, przekazanie administracji ukraińskiej Radzie Centralnej; wysłanie komisarza Rady Centralnej do Chełma; notatka telegraficznego biura korespondencyjnego].

[62]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 310727/P, Staatsrat, Ausschreibung der Wahlen, 21.3.1918 [rozpisanie wyborów do Rady Stanu].

[63]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 310809/P, Enthebung für poln. Staatsdienst, 23.3.1918 [zwolnienia urzędników przechodzących do polskiej służby państwowej].

[64]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 310814/P, Anna v. Niezabitowska³⁸ und 15 Genoss. Besuch in Huszt, 22.3.1918 [odwiedziny Anny Niezabitowskiej i 15 osób towarzyszących w obozie w Huszt].

³⁷ Sygn. AT–OeStA/KA FA AOK Qu.Abt Akten 2520.

³⁸ Anna z Kwileckich Niezabitowska (1875–1942), żona Stanisława Niezabitowskiego (1860–1941), polityka konserwatywnego, w latach 1895–1918 posła do Sejmu Krajowego Galicji, a w latach 1914–1918 ostatniego jego marszałka.

[65]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 310903/P, Politische Direktiven für die Militärverwaltung in Polen, 23.3.1918 [dyrektywy polityczne dla zarządu wojskowego w Polsce].

[66]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 310907/P, Personalveränderung im MGG Polen, 23.3.1918 [zmiany personalne w MGG w Polsce].

[67]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 310915/P, Beamte des galizischen Staatsbaudienstes, 23.3.1918 [urzednicy galicyjskiej państwowej służby budowlanej].

[68]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 310941/P, Legionäre im Boryslawer Gebiet — Perlustrierung, 24.3.1918 [perlustracja (kontrola) legionistów przebywających w okolicach Borysławia].

[69]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 3210948/P, Sektionsrat Dr. Alfred Ritter von Wysocki; Verwendung im Zivilkommissariatsdienst, 23.3.1918 [wykorzystanie radcy Alfreda Wysockiego w służbie komisariatu cywilnego].

[70]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 310955/P, im GG Warschau befindl. Leg. Off. und Mannschaften nicht absenden, 24.3.1918 [sprawa nie odsyłania oficerów i żołnierzy Legionów Polskich znajdujących się w gubernatorstwie warszawskim].

[71]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 310965/P, Cholmerland, Übergabe der Verwaltung an die ukrainische Volksrepublik, Eintreffen eines ukrainischen Kommissärs, 24.3.1918 [Chełmszczyzna, przekazanie administracji ukraińskiej Republice Ludowej; przybycie ukraińskiego komisarza].

[72]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 311095/P, Bitte des Komitees der galizischen Landwirtschaftsgesellschaften um Überlassung von Truppen zu landwirtschaftlichen Arbeiten in Ostgalizien, 29.3.1918 [prośba komitetu galicyjskich towarzystw rolniczych o pozostawienie wojska do prac rolnych w Galicji Wschodniej].

**Karton 2521 (Militär Verwaltungsakten 1918;
MV Nr. 311239–311725)³⁹**

[73]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 311503/P.24.3.1918.

Der Delegierte der k.u.k. Mil. Verw. Polen, Nr. 111 Res. Staatsratswahlen. Neue Anberaumung. Kundgebung des RR, Warschau, 20.3.1918 [Informacja Rady Regencyjnej w sprawie nowych wyborów do Rady Stanu].

Beilage. Übersetzung [załącznik, przekład].

Der Regenschaftsrat des Königreiches Polen. An die Kreisvertretungen und die Stadträte in Warschau, Łódź und Lublin. Warschau, 19.3.1918. Aleksander Kakowski, Zdzislaus Lubomirski, Josef Ostrowski [Rada Regencyjna Królestwa Polskiego do przedstawicielstw powiatowych i rad miejskich w Warszawie, Łodzi i Lublinie].

[74]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 311512/P. Wirtschaftliche Beziehungen der Monarchie zu Polen 24.3.1918 [stosunki gospodarcze monarchii habsburskiej z Polską].

[75]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 311537/P, Ukrainische Agitation im Chelmer Gebiete, 25.3.1918 [agitacja ukraińska na terenie Chełmszczyzny].

[76]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 311539/P. Hilfskomitee für Polen. Reise des Delegierten Dr. A. van Raalte⁴⁰, 25.3.1918 [holenderski komitet pomocy dla Polski, podróż delegata dr. Alberta van Raalte].

[77]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 311569/P. Chelmerland: Übergabe der Verwaltung an die ukrainische Volksrepublik. Eintreffen eines ukrainischen Kommissärs, 25.3.1918 [Chełmszczyzna, przekazanie administracji ukraińskiej Republice Ludowej; przybycie ukraińskiego komisarza].

[78]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 311593/P, Polnischer Ministerpräsident Dr. Steczkowski, Zustimmung der Okkupationsbehörden, 26.3.1918 [aprobata władz okupacyjnych dla polskiego prezydenta ministrów dr. Jana Steczkowskiego].

Beilage [załącznik].

³⁹ Sygn. AT–OeStA/KA FA AOK Qu.Ab. Akten 2521.

⁴⁰ Albert van Raalte (1890–1952), dyrygent, delegat holenderskiego komitetu dla rozdziału amerykańskich funduszy dla ludności żydowskiej w Polsce; w marcu 1918 r. odbył podróż do Polski; zob. wyżej, nr 38.

Der Vertreter des k.u.k. M.d.Ä. beim k.u.k. AOK, Nr. 28110, Dringend, Baden. Am 25. März 1918. Telephondepesche Graf Czernin an Herrn von Storck, Wien, 25.3.1918.

[79]

K.u.k. AOK, Chef des Generalstabes, MV Nr. 311625/P, 26.3.1918.

Der Delegierte der k.u.k. MV Polen, Nr. 117 Res, Wahlinstruktion für die Staatsratwahl, Abänderung eines Wahlortes [instrukcja do wyborów do Rady Stanu, zmiana miejsca wyborów].

„Monitor Polski” Nr. 31 vom 23.d.M., Ministerial-Verordnung vom 23. März 1918: als Wahlort für die Mitglieder der Vertretungen der Kreise Miechów, Olkusz, Jędrzejów, Włoszczowa und Pińczów statt Miechów, die Stadt Kielce bestimmt wird [rozporządzenie ministerstwa z 23 III 1918 r. w sprawie zmiany miejsca wyborów dla członków przedstawicielstw powiatów Miechów, Olkusz, Jędrzejów, Włoszczowa i Pińczów: zamiast Miechowa ustanawia się miasto Kielce].

[80]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 311649/P, Filmamt des poln. Hilfskorps — Kommandierung zum KPQ., 26.3.1918 [przydzielenie do Wojennej Kwatery Prasowej urzędu filmowego Polskiego Korpusu Posiłkowego].

[81]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 311715/P, Poln. Formationen in der Ukraina, Vereinbarungen, 28.3.1918 [umowy w sprawie polskich formacji na Ukrainie].

[82]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 311717/P, Polnischer Ministerpräsident Dr. Steczkowski, Bestätigung, 28.3.1918 [zatwierdzenie polskiego prezydenta ministrów dr. Jana Steczkowskiego].

Beilage [załącznik].

Telegramm. AOK Q. Abt. Vöslau. Telegramm von k.u.k. Hugestation in Warschau 27.3.1918.

[83]

K.u.k. AOK. Chef des Generalstabes, MV Nr. 311718/P, Staatsratswahlen, 22.3.1918 [wybory do Rady Stanu].

Jerzy Gaul, Polonica in Corps of Quartermasters of k.u.k. Army High Command in Vienna War Archives (February-March 1918)

Summary

During queries conducted in 2018 in the State Archive in Vienna, the author has recorded polonica in the War Archives (Kriegsarchiv), in the fond of Army High Command (Armeeoberkommando — AOK), in sub-collection Corps of Quartermasters (Quartiermeisterabteilung — Qu.Abt.). Eight boxes were searched (No. 2514–2521), containing documents dated 1918; numerous polonica were found. Recorded materials pertain to the matters of Polish military and statehood, k.u.k military administration in Polish territories, emerging Ukrainian statehood. Documents contain the names of distinguished Regents (Regency Council members): regents Aleksander Kakowski, Zdzisław Lubomirski and Józef Ostrowski; Bishop Ignacy Dubowski, Austro-Hungarian Minister of Foreign Affairs Ottokar Czernin, General Jan Dowbor-Muśnicki, General Franciszek Kleeberg, Stanisław Kot, Jan Konopka, Prime Minister Jędrzej Moraczewski, Count Jerzy Mycielski, Jesuit Jan Pawelski, General Tadeusz Rozwadowski, Prime Minister Jan Steczkowski, General Stanisław Szeptycki, Minister for Galicia Juliusz Twardowski, Alfred Wysocki.

Słowa kluczowe: odbudowa państwowości polskiej, Królestwo Polskie, Rada Stanu, Rada Regencyjna, Polska Organizacja Wojskowa, Polski Korpus Posiłkowy, Galicja

Keywords: restoration of Poland's statehood, Kingdom of Poland, State Council, Regency Council, Polish Military Organisation, Polish Auxiliary Corps, Galicia